

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput XIII. Honorius III. Præposito, Archidiac. & H. de Parisiis, Canonico a
Suession.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

NOTÆ.

1. a **[Dem.]** Ita tantum legitur in sexta collectione, & in quarta *sub tit. de probationibus, cap. 2.* Sed literam integram, & inscriptionem restituo ex epistolis ipsius Pontificis *lib. 1. regestr. 13. epist. 196.* Monasterium Vallis Claræ est Ordinis Cisterciensis, in diocesi Lugdunensi, constructum à Comite de Rouilly anno 1134. ut referunt Claudius Robertus *in sua Gallia, Manrique tom. 1. annal. Cisterc. anno 1134. cap. 8. num. 3.* Fratres Sarmath. *tom. 4. Gallie Christ. fol. 894.* De diocesi Lugdunensi nonnulla adduxi *in cap. 25. de rescript.*
2. b **[Sancti Petri ad Montes.]** Duplex est Abbatia hujus nominis in Gallia, utraque Ordinis sancti Augustini, una in diocesi Claremontensi, alia in Episcopatu Catalaunensi, à Rogerio Epif-

copo anno 1096. fundata, ut referunt Fratres Sarmath. *tom. 4. Gallie. fol. 720.* & ejus absque dubio electus erat Abbas Iacobus, de quo in hac epistola agitur.

c **[Nulla sit probatio.]** Iuxta tradita *in cap. quoniam 11. de probat.*

d **[Instrumentorum, vel testium.]** Ob eandem etiam rationem in canone 38. Concilij Lateran. Innocentius III. statuit, ut in quolibet judicio iudex semper adhibeat publicam personam, vel duos testes idoneos, qui fideliter universa iudicij acta conscribant, ut referunt *in cap. quoniam 11. de probat. ubi notavi.*

e **[Prorumpentis.]** Quod grave delictum est, ut probat Narbona *in l. 20. tit. 1. lib. 4. recopil. glossa. 18.* & iudex potest non solum punire offendentes personam propriam. verum & familiam suam, ut probavi *in cap. 1. de offic. deleg.*

CAPUT XII.

Ex Concilio ^a Generali.

IN quibusdam provinciis, & Ecclesiarum patroni, & ^b advocati, & vicedomini se in tantam insolentiam erexerunt, & audaciam, quod non solum cum vacantibus Ecclesiis debet de Pastoribus idoneis provideri, difficultates ingerunt, & malitias; verum etiam de possessionibus, & aliis bonis ecclesiasticis pro sua voluntate præsumunt; & quod horrendum est dicere, in necem Prælatorum prorumpere non formidant. Cum igitur quod ad defensionis subsidium est inventum, ad depressionis dispendium non debeat retorqueri, prohibemus expressè, ne patroni, vel advocati, seu vicedomini super præmissis de cætero plus usurpent, quam reperitur in jure expressum; & si contra præsumperint, per severitatem canonicam ditricte summè compeſcantur. Sacri nihilominus Concilii approbatione statuimus, quod si patroni, vel advocati, aut feudatarii, seu vicedomini, seu alii beneficiati alicujus Ecclesiæ Rectorem, vel clericum alium ipsius Ecclesiæ per se, vel per alios occidere, vel mutilare aucto nefando præsumperint, patroni jus patronatus, advocati advocatiam, feudatarii feudum, vicedomini vicedominatum, vel beneficiati beneficium prorsus ^c amittant: & ne minus vindicta, quam excessus memoria prorogetur, non solum de præmissis nihil proveniat ad hæredes, sed etiam usque ad quartam generationem posteritates talium in clericorum collegium nullatenus admittantur, nec in regularibus domibus alicujus Prælationis affequantur honorem, nisi cum eis fuerit dispensatum.

NOTÆ.

^a **[Generali.]** Ita etiam legitur in quarta collectione, *sub hoc tit. cap. 2.* & in ipso Concilio Lateran. *cap. 45.* de quo Concilio nonnulla adduxi *in cap. 1. de summa Trinit.*

^b **[Patroni, & advocati.]** De quibus, & eorum

abusu circa Ecclesias sibi commendatas, egi *in cap. 13. de jure patron. ubi commentarium hujus prioris partis inveniens.*

^c **[Amittant.]** Illustrant hanc partem Gibalinus *de censur. in synopsi. verbo Homicidium,* Barbosa *de jure ecclesiastico lib. 3. cap. 14.* Lambertinus *de iure patron. art. 3. & 7.* Gutierrez *lib. 2. canonicorum. c. 7.*

CAPUT XIII.

Honorius III. *Præposito, Archidiacon. & H. de Parisiis, Canonico*
^a *Suession.*

GRavem dilectorum filiorum Capituli ^b Laudunensis recepimus quæſtionem, quod cum nobilis vir ^c Comes Registensis pro multis injuriis, quas irrogarat eisdem, per iudices à Sede Apostolica delegatos excommunicationis vinculo fuerit innodatus, idem jam per duos annos & amplius in excommunicatione persistens juri

juri parere pertinaciter renuit, claves Ecclesiæ in suæ salutis dispendium, & plurimorum scandalum contemnendo. Licet igitur hujusmodi pertinacia non careat scrupulo hæreticæ & pravitate, volentes tamen nobilitati parcere Comitis supradicti, si forsitan ad cor revertens à suo respiscat errore: d. v. mandamus, quatenus si Comes prædictus à nobis diligenter commonitus infra quindecim dies post commonitionem nostram non paruerit plenè juri, vos excommunicationis sententiam latam in eum, sicut rationabiliter est prolata, facientes usque ad dignam satisfactionem inviolabiliter observari, & totam terram ipsius, ac loca, in quibus idem Comes fuerit commoratus, supponentes ecclesiastico interdicto, ecclesias, in quibus aliquid juris habere dignoscitur, ab ejus debito, sublato cujuslibet contradictionis, & appellationis obstaculo & absolventes, fideles ipsius, quandiu in excommunicatione persistit, ab ejusdem fidelitate denuntietis penitus & absolutos. Quod si forsitan nec sic tribuat ei vexatio intellectum, poterit non immeritò formidare, pertinacia obstinata eum in hæresis impingat infamiam, quam cum voluerit, fortè de facili non poterit evitare.

NOTÆ.

1. a *Suession.*) Ita etiam legitur in quinta collectione, *sub hoc tit. cap. 2.* ex qua restituo integram literam textus. De Suessionensi diocesi nonnulla adduxi *in cap. 2. de libelli oblat.*
- b *Laudun.*) Ita legendum est, non *Lundenis*, ut vulgò legitur: de qua diocesi egi *in cap. 25. de rescriptis.*
- c *Comas Registrensis.*) In sexta collectione legitur *Registrensis*. sed malè, cum Comitatus Registrensis fuisset olim in Gallia, ut probant Cironius *in presenti*, qui notat Honorium hic agere de Hugone III. qui successit patri suo Manassi anno 1197 & decessit anno 1229.
- d *Hæreticæ pravitate.*) Quia per infortescenciam in excommunicatione per annum redditur excommunicatus suspectus de hæresi, ut probavi *in cap. excommunicamus, § quia, de hæreticis.*
- e *Nobilitati.*) Facit textus *in l. nemo, Cod. de summa Trinit.* quod procedit in penis corporalibus, *cap. 1. de purgat. vulgar.* latè probat Tiracuellus *de penis temperand. causa 31. num. 25.* nam aliàs nobiles cum exemplo faciliè inferiores ad

peccandum moveant, gravius sunt puniendi, præcipuè in causis fidei, ut probant Simancas *de Catholicis, tit. 46. num. 65.* Eymericus *ad Pennam, 2. part. direct. in presenti.*

f *Absolutis.*) Et ita rectè probat Lotherius *de re beneficiaria lib. 3. quest. 33.* per infortescenciam in excommunicatione privari clericum beneficio jam obtento, dum talis infortescencia duret per triennium, juxta textum *in cap. cum bone 8. de arate & qualit.* ubi exposui doctrinam hanc.

g *Absolutos.* Quia non solum ob hæresim privatur quis fidelitate à vassallis sibi promissa, juxta traditam *in cap. final. de hæreticis*; verum & ob suspicionem hæresis, ut de Philippo I. Rege Galliæ, qui ab Urbano II. in Claromontensi Concilio, & à Joanne & Benedicto Cardinalibus in Pictaviensi Synodo ob ductam Bertradam in uxorem excommunicatus fuit, & à fidelitate subditorum privatus. Qua de causâ Ivo Carnotensis Episcopus nunquam ei parere voluit, ut constat *ex epist. 26. 35. & 211.* & notavit Cironius *in presenti*, Magnus & Illustr. D. Ramos *pro Episc. Lusit. propos. 3. §. 2. num. 80.*

5.

6.

TITULUS XXXVIII.

De pœnitentiis, & remissionibus.

CAPUT PRIMUM.

Alexander ^a Papa.

Manifesta peccata non sunt occultâ correctione purganda.

NOTÆ.

- a *Alexander.*) Ita legitur in sexta compilatione; in prima autem collectione, *sub hoc tit. cap. 1.* legitur, *Calixtus Papa*: sed verba hujus textus in nulla epistola ipsorum Pontificum reperiuntur; extant tamen apud D. Gregorium Magnum *lib. 12. epistolar. epist. 132.* ubi dum in *D. D. Gonzal. in Decretal. Tom. V.*

struit Felicem Episcopum Messanensem super variis articulis ad disciplinam ecclesiasticam spectantibus, ait: *Manifesta quoque peccata non sunt occultâ correctione purganda: sed palam sunt arguendi, qui palam nocent, ut dum aperiâ ob- jurgatione sanantur, hi qui eos imitando delin- quent, corrigantur. Dum enim unus corripitur, plurimi emendantur: & melius est, ut pro*

Aaa 2 mulcorum